

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 01, 2017

Nummer 1, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2016:5617](#) 22-12-2016

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:5441](#) 20-12-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:10210](#) 15-12-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:10003](#) 06-12-2016

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:8786](#) 21-12-2016

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:9811](#) 09-12-2016

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:6933](#) 30-11-2016

RECHTSPRAAK

Kan een contactverbod voor meer dan een jaar worden opgelegd? In dit geval had de rechtbank een contactverbod gedurende de minderjarigheid van het kind opgelegd. Het hof vernietigt deze beschikking en beperkt het contactverbod tot een jaar.

De rechtbank heeft aan de vader een verbod opgelegd om contact te hebben met de minderjarige tot aan zijn achttiende levensjaar, hetgeen neerkomt op een contactverbod van ruim 22 maanden. De vader heeft gegriefd tegen de termijn van het contactverbod.

Het hof overweegt dat, gelet op hetgeen in de zaak *Nekvedavicius tegen Duitsland*, EHRM (decision) 19 juni 2003, nr. 46165/99 is overwogen omtrent de geldingsduur van een beslissing waarbij de rechter een verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling tussen ouder en kind afwijst, alsmede op de uitspraak van de Hoge Raad van 27 februari 2009 (ECLI:NL:HR:2009:BG5045) dat elke afwijzing van een dergelijk verzoek tijdelijk van aard is, in die zin dat de ouder wiens verzoek is afgewezen zich in geval van wijziging van omstandigheden en in ieder geval na verloop van een jaar opnieuw tot de rechter kan wenden teneinde een omgangsregeling te doen vaststellen, de rechtbank ten onrechte de ontzegging tot het achttiende levensjaar van de minderjarige heeft bepaald. Het hof zal de beschikking van de rechtbank voor wat betreft de duur van het contactverbod dan ook vernietigen en de vader een verbod opleggen met ingang van de datum van de beschikking van de rechtbank, nu de beslissing van de rechtbank uitvoerbaar bij voorraad is verklaard en het verbod derhalve op de datum waarop de beschikking is gegeven, van kracht is geworden.

Kanttekening: Is dit wel een juiste beslissing? Het kunnen vragen van wijziging van het contactverbod na een jaar staat niet in de weg aan het opleggen van een contactverbod voor meer dan een jaar. Mijns inziens had het hof de beslissing van de rechtbank wat de duur van het verbod betreft hetzij moeten vernietigen om andere redenen hetzij in stand moeten laten. SW

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 22-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2016:5617

Zaaknummer: 200 194 788_01

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Bepaling van de behoefte van de vrouw. Meegewogen wordt dat een aantal uitgaven samenhangen met de positie van de man, gelet op zijn werkzaamheden, en dat een aantal van de in de behoefte opgenomen uitgaven ook de kinderen betreffen. De rechtbank stelt de nettobehoeftte vast op iets meer dan de helft van wat de vrouw had berekend.

De vrouw stelt dat partijen een hoge levensstandaard waren gewend tijdens het huwelijk en dat haar behoefte daar (mede) op dient te worden gebaseerd. Zowel uitgaande van het inkomen van partijen ten tijde van de samenleving, die zij stelt op minimaal € 11.000 netto per maand, als uitgaande van een opgave van de door haar redelijkerwijs te maken kosten, concludeert zij behoefte te hebben aan een nettobedrag van bijna € 6.000.

De rechtbank overweegt als volgt. Als uitgangspunt geldt dat bij de bepaling van de behoefte rekening gehouden moet worden met alle relevante omstandigheden, waaronder de hoogte en de aard van zowel de inkomsten als de uitgaven van partijen tijdens het huwelijk. Deze kunnen een aanwijzing zijn voor de mate van welstand waarin partijen leefden. Voorts moet rekening worden gehouden met zo veel mogelijk concrete gegevens omtrent de reële of met een zekere mate van waarschijnlijkheid te verwachten kosten van levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde.

De rechtbank overweegt daarbij dat enerzijds de postrelationele solidariteit voor de man een verantwoordelijkheid schept om bij te dragen in het levensonderhoud van de vrouw, die een beperkt arbeidsverleden heeft en tijdens het huwelijk hoofdzakelijk de zorg voor het huishouden en de kinderen heeft gehad, maar dat deze solidariteitsgedachte de vrouw nog niet volledig ontslaat van haar verantwoordelijkheid om haar toekomstige bestedingspatroon aan te passen aan haar eigen financiële mogelijkheden. Dat klemmt temeer nu de vrouw thans 45 jaar oud is en de kinderen reeds een grote mate van zelfstandigheid hebben, terwijl de alimentatieplicht bovendien na verloop van tijd zal eindigen. Daarnaast weegt de rechtbank mee dat voldoende aannemelijk is geworden dat partijen in een zekere mate van welstand hebben geleefd, maar dat redelijkerwijs verondersteld mag worden dat een aantal van de

uitgaven samenhang vertoonden met de positie die de man gelet op zijn werkzaamheden had in te nemen, zoals de kosten van een dure leaseauto. Bovendien is tussen partijen niet in geschil dat een substantieel deel van het inkomen werd besteed aan kosten voor de kinderen.

Alles overziende komt de rechtbank tot de conclusie dat de vrouw op dit moment maximaal behoefte heeft aan een netto te besteden bedrag van € 3.000 per maand.

Uit het vervolg van de beschikking blijkt dat de man de draagkracht heeft om dit bedrag te betalen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 21-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:8786

Zaaknummer: C/13/599946 / FA RK 15-9358

RECHTSPRAAK

Grootmoeder stelt dat zij in alle zaken die de minderjarige betreffen als belanghebbende moet worden beschouwd, nu zij de minderjarige vanaf de geboorte in huis heeft genomen en jarenlang heeft opgevoed. De vraag of iemand belanghebbende is, kan uitsluitend per zaak worden beoordeeld. De grootmoeder is niet gerechtigd tot het opvragen van stukken met betrekking tot de minderjarige anders dan met toestemming van de minderjarige.

De grootmoeder verzoekt in alle zaken en maatregelen die de minderjarige betreffen, als belanghebbende in de zin van artikel 798 Rv te worden aangemerkt. Verder verzoekt de grootmoeder te bepalen dat zij gerechtigd is tot het opvragen van de stukken in alle procedures omtrent de minderjarige waarin zij niet langer als belanghebbende is aangemerkt. Zij voert daartoe aan dat zij de minderjarige vanaf zijn geboorte in huis heeft genomen en jarenlang heeft opgevoed. Er is *family life* in de zin van artikel 8 EVRM. Alle maatregelen ten aanzien van de minderjarige raken haar rechten en verplichtingen direct.

Het hof overweegt als volgt. Met de rechtbank is het hof van oordeel dat uit artikel 798 rv voortvloeit dat de vraag of iemand belanghebbende is, uitsluitend per zaak kan worden beantwoord. Hoewel vaststaat dat de grootmoeder in een nauwe persoonlijke betrekking tot de minderjarige staat, kan de vraag of zij in een zaak rondom de minderjarige rechtstreeks in haar rechten of verplichtingen wordt geraakt, eerst worden beantwoord bij de indiening van het desbetreffende verzoek. Dat tussen haar en de minderjarige *family life* bestaat, maakt dit niet anders.

De stelling van de grootmoeder dat zij als enige als belangenbehartiger voor de minderjarige kan optreden, omdat de vader geen contact heeft met de minderjarige en het gezag van de moeder is beëindigd, leidt niet tot een ander oordeel. Bovendien heeft de gecertificeerde instelling (GI) als voogd (mede) tot taak de belangen van de minderjarige te behartigen. Het eerste verzoek van de grootmoeder wordt als niet op de wet gebaseerd afgewezen.

Het tweede verzoek dat zij gerechtigd is tot het opvragen van alle stukken met betrekking tot

de minderjarige, waaronder de rapportages van hulpverlenende instanties, wordt eveneens afgewezen. Uit artikel 7.3.1.1 lid 1 Jeugdwet, gelezen in samenhang met artikel 7.3.1 lid 1 Jeugdwet, volgt – voor zover thans van belang – dat de medewerker van de GI zorg draagt dat aan anderen dan de betrokkene geen inlichtingen over de betrokkene worden verstrekt dan met toestemming van de betrokkene. De grootmoeder heeft dus geen onbeperkt recht op inlichtingen over de minderjarige dan wel op inzage in of afschrift van het dossier van de minderjarige.

Gelet op artikel 1:377c BW heeft de grootmoeder evenmin recht op informatie omtrent de minderjarige waarover derden beroepshalve beschikken, nu de grootmoeder geen ouder is als bedoeld in die bepaling.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 20-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:5441

Zaaknummer: 200.188.397/01

RECHTSPRAAK

Hof wijst verzoek tot vervangende toestemming tot erkenning alsnog af. Verder kan de verwekker geen verzoek tot vernietiging van de erkenningen door een andere man doen.

De rechtbank heeft de door de nieuwe partner van de vrouw gedane erkenningen van de vijf kinderen vernietigd en aan de verwekker vervangende toestemming tot erkenning verleend.

De moeder is in hoger beroep gegaan en heeft verzocht de beschikking te vernietigen en de verzoeken van de verwekker af te wijzen.

Het hof overweegt als volgt. De verwekker van een kind heeft, gelet op de limitatieve opsomming in artikel 1:205 lid 1 BW, geen zelfstandige rechtsingang om een verzoek in te dienen tot vernietiging van de erkenning gedaan door een ander. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat, indien de verwekker van zijn mogelijkheid om de minderjarige te erkennen geen gebruik heeft gemaakt, er geen reden is om de verwekker achteraf alsnog de gelegenheid te geven om de erkenning door een andere man te vernietigen, tenzij de moeder toestemming tot erkenning aan een niet-verwekker heeft gegeven met slechts als oogmerk de belangen van de verwekker te schaden. In dat geval is er op grond van de vaste rechtspraak aan de zijde van de vrouw sprake van misbruik van bevoegdheid, waardoor de erkenning door de ander niet rechtsgeldig zou zijn ('de strikte maatstaf', HR 12 november 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ7386). Er geldt een minder strikte maatstaf indien de verwekker niet of niet tijdig vervangende toestemming heeft kunnen vragen.

Het hof gaat eerst na of de verwekker de mogelijkheid heeft gehad om (tijdig) de kinderen te erkennen dan wel vervangende toestemming hiervoor heeft kunnen vragen. Naar het oordeel van het hof staat vast dat de verwekker vanaf de geboorte van de verschillende kinderen de mogelijkheid heeft gehad om de kinderen te erkennen dan wel indien de vrouw toestemming zou weigeren, vervangende toestemming daartoe te vragen. De verwekker heeft gedurende de gehele relatie en in de periode dat zij uit elkaar waren geen gebruik gemaakt van die mogelijkheid.

In dit licht is naar het oordeel van het hof in dit geval de strikte maatstaf van toepassing voor

de beoordeling van de vraag of vervangende toestemming tot erkenning wordt verleend. De vrouw heeft in hoger beroep aangevoerd dat zijn niet het oogmerk had om de belangen van de verwekker te schaden. Zij wilde alleen de belangen van de kinderen dienen. Volgens de vrouw willen de kinderen graag een gezin vormen met de vrouw, haar nieuwe partner en hun halfzusje en beschouwen zij al geruime tijd de nieuwe partner als hun verzorger en opvoeder.

Naar het oordeel van het hof heeft de verwekker onvoldoende gemotiveerd dat door de vrouw toestemming tot erkenning aan haar nieuwe partner is gegeven slechts met het oogmerk de belangen van de verwekker te schaden. Of de vrouw, op het moment dat zij vervangende toestemming gaf aan haar nieuwe partner, wist van het voornemen van de verwekker is daarmee, in dit geval, niet van doorslaggevend belang. De vrouw heeft dan ook geen misbruik van haar bevoegdheid gemaakt. Er is dan ook geen reden om de verwekker achteraf alsnog de gelegenheid te geven om de erkenning door een andere man te vernietigen. Het hof wijst de verzoeken tot vernietiging van de erkenning en tot het geven van vervangende toestemming tot erkenning dan ook af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 15-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:10210

Zaaknummer: 200.190.916/01

RECHTSPRAAK

Adoptie door de ex-echtgenoot van de onvindbare moeder. Niet voldaan aan de voorwaarden van de samenlevingstermijn van de ouder met de partner en aan de termijn van gezamenlijk verzorging. Adoptie uitgesproken, mede in het licht van artikel 3 en 20 lid 3 IVRK (continuïteit van de opvoeding). Tevens is gezag van de moeder beëindigd.

De minderjarige is geboren in Congo in 2003. Zij heeft een Congolese moeder en zelf de Congolese nationaliteit. De minderjarige is niet erkend. De biologische vader van de minderjarige is onbekend. Het gezag van de vrouw is geschorst.

De aspirant-adoptant is de ex-partner van de moeder. De moeder en haar dochter zijn op 17 augustus 2009 bij de man in Nederland komen wonen. In december 2009 heeft de vrouw de echtelijke woning met onbekende bestemming verlaten. Sindsdien is er tussen de man en vrouw slechts eenmaal telefonisch contact geweest, in januari 2010. De moeder en de partner waren gehuwd, maar zijn sinds begin 2011 gescheiden.

De man verzoekt de stiefouderadoptie uit te spreken en de familierechtelijke betrekking tussen de dochter en de vrouw in stand te laten. Verder verzoekt de man het gezag van de vrouw over haar dochter te beëindigen.

Nu de dochter ruim zeven jaar in Nederland woont, acht de rechtbank voldoende aanknopingspunten met de Nederlandse rechtssfeer aanwezig om kennis te nemen van de verzoeken van de man. Gelet op de Congolese nationaliteit van de dochter en artikel 10:05 lid 2 BW is op de toestemming tot adoptie het Congolese recht van toepassing. Naar Congolees recht is voor een adoptie de toestemming van, in dit geval, de vrouw vereist. Deze toestemming zou kunnen worden vervangen door een rechterlijke beslissing. De rechtbank verleent – voor zover nodig – de vervangende toestemming tot adoptie.

Uit de processtukken en het verhandelde tijdens de zittingen is gebleken dat de dochter sinds augustus 2009 bij de man woont en door hem wordt verzorgd en opgevoed. De man beschouwt de minderjarige als zijn eigen dochter en wenst de verantwoordelijkheid voor de

minderjarige op zich te nemen. De verblijfsvergunning van de dochter loopt af op 11 januari 2017. Door de adoptie zou de dochter de Nederlandse nationaliteit krijgen.

De dochter is gelet op haar leeftijd gehoord. Zij stemt in met de adoptie.

Het verzoek tot adoptie kan onder andere slechts worden toegewezen indien de ouder en de partner drie jaar hebben samengeleefd en zij tezamen het kind gedurende ten minste een jaar hebben verzorgd en opgevoed. Aan beide voorwaarden wordt niet voldaan. De rechtbank gaat aan deze eisen voorbij, omdat het belang van het kind in dit geval prevaleert, mede gelet op artikel 3 en 20 lid 3 IVRK. Onverkort vasthouden aan de wettelijke termijnen, en dus afwijzing van het verzoek, zou mogelijk tot gevolg hebben dat de minderjarige naar Congo terug moet. Daarmee zou het onwenselijke gevolg van discontinuïteit van de opvoeding intreden. Gelet op alle omstandigheden en de wens van de minderjarige is de rechtbank van oordeel dat de dochter tot het gezin en de familie van de man moet gaan behoren. De rechtbank spreekt de adoptie uit.

Tegelijkertijd beëindigt de rechtbank het gezag van de moeder.

Opmerking: Het kan in dit geval niet gaan om een adoptie door de partner van de moeder, aangezien de man niet meer de partner, maar de ex-partner van de moeder is. De wens was echter de familierechtelijke betrekking met de moeder niet te verbreken. Van die wens is uitgegaan. In dit geval had zwakke of eenvoudige adoptie, zoals voorgesteld door de Staatscommissie Herijking ouderschap, uitkomst kunnen bieden. SW

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 09-12-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:9811

Zaaknummer: C/10/503468 / FA RK 16-4765

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie voor drie kinderen uit de derde relatie van de man. Uit twee vorige relaties heeft de man twee kinderen. Hij is in 2016 hertrouwd en heeft uit deze relatie één kind. Binnen zijn huidige relatie zijn twee andere kinderen uit een eerdere relatie van zijn nieuwe partner. Hoe wordt de draagkracht van de man verdeeld over deze acht kinderen?

Verdeling van draagkracht over acht kinderen na verbreking van de derde relatie van de man, waaruit drie kinderen zijn geboren. Hij heeft uit twee voordien verbroken relaties twee kinderen. De man is in 2016 hertrouwd. Uit dit huwelijk is één kind geboren. Binnen het nieuw gevormde gezin zijn ook twee stiefkinderen uit een verbroken relatie van zijn echtgenote.

Tussen partijen is niet meer in geschil dat per oktober 2015 geen rekening wordt gehouden met de onderhoudsplicht jegens de beide kinderen uit de twee eerste relaties.

Over de onderhoudsplicht jegens de twee stiefkinderen overweegt het hof het volgende.

Het hof stelt voorop dat de man gelet op artikel 1:395 BW verplicht is onderhoud te verstrekken aan de tot zijn gezin behorende (stief)kinderen. Uit de parlementaire geschiedenis met betrekking tot artikel 1:395 BW (Parl. Gesch. Inv.W. p. 1442-1443) volgt dat als de onderhoudsverplichting van de stiefouder samenvalt met die van de ouder van de kinderen, de verplichtingen ter zake van onderhoud in beginsel van gelijke rang zijn. De omvang van ieders onderhoudsverplichting hangt dan af van de omstandigheden van het geval waarbij als belangrijke factoren in het bijzonder gelden het gegeven dat tussen de ouder en het kind een nauwere verwantschap bestaat dan tussen de stiefouder en het stiefkind, de draagkracht van de ouder en de stiefouder en de feitelijke verhouding tot ieder van de onderhoudsplichtigen (zie ook HR 13 juli 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX1295).

Voor de beoordeling van de omstandigheden van het geval is in deze zaak een factor van betekenis dat de man nog maar sinds kort, namelijk sinds zijn huwelijk in 2016, stiefouder is geworden van de kinderen van zijn echtgenote. Een factor van gelijke orde is dat zijn

echtgenote pas kort geleden is gescheiden van de biologische vader van de twee kinderen. Nu gelet op deze omstandigheden het stiefouderschap van de man nog vers is en zijn onderhoudsplicht jegens de twee stiefkinderen nog maar kort bestaat, dienen, gezien de bijzondere verhouding waarin de man daardoor tot de twee kinderen staat, naar het oordeel van het hof de biologische ouders van de twee kinderen vóór de man als primair onderhoudsplichtigen een aandeel in hun behoefte te dragen.

Het hof ziet daarbij geen aanleiding om, mede ook bij gebrek aan informatie over de financiële situatie van de biologische ouders van de twee stiefkinderen, althans hun verdien capaciteit, de draagkracht van de man in het onderhavige geval mede over zijn stiefkinderen te verdelen.

Het hof zal wel rekening houden met het uit het huwelijk in 2016 geboren kind, en derhalve de draagkracht van de man met ingang van die datum verdelen tussen vier kinderen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:10003

Zaaknummer: 200.187.235/01

RECHTSPRAAK

Kort geding. Vervangende toestemming tot naamskeuze voor de naam van de moeder. Aanstaande moeder is hoogzwanger, de echtscheidingsbeschikking is uitgesproken, maar kan niet worden ingeschreven voordat het kind zal zijn geboren en de geboorteaangifte is gedaan. Aanstaande moeder wil niet dat het kind de naam van de vader krijgt. Aan de man wordt verstek verleend. Aan de vrouw vervangende toestemming.

Bij beschikking van 9 november 2016 is de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. De beschikking is op 18 november 2016 in persoon aan de man betekend. Het huwelijk van partijen is nog niet ontbonden. De vrouw heeft onweersproken gesteld dat de man niet bereid is een akte van berusting te ondertekenen. De echtscheidingsbeschikking zal daarom niet voor medio februari 2017 ingeschreven kunnen worden. De vrouw is hoogzwanger. Zij is uitgerekend op 17 december 2016.

De man is ondanks behoorlijke oproeping door betekening van de dagvaarding in persoon niet verschenen noch iemand namens hem. Bij de dagvaarding zijn de bij de wet voorgeschreven formaliteiten in acht genomen. Aan hem zal verstek worden verleend.

De vrouw verzoekt bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, aan de vrouw toestemming te verlenen, die de toestemming van de man vervangt, een akte van naamskeuze te laten opmaken waarin wordt vastgelegd dat het kind waarvan de vrouw zwanger is de achternaam van de vrouw zal krijgen. De vrouw voert aan dat zij wil dat het ongeboren kind haar achternaam gaat dragen. De vrouw heeft er onoverkomelijke psychische problemen mee indien het ongeboren kind de achternaam van de man zal dragen, nu deze naam haar herinnert aan het huiselijk geweld dat de man jegens de vrouw heeft gepleegd. Verder waren partijen tijdens het huwelijk het erover eens dat het ongeboren kind de achternaam van de vrouw zal gaan dragen. Tot slot voert de vrouw aan dat zij de hoofdverzorger van het kind zal zijn.

De voorzieningenrechter overweegt dat, nu de vrouw onbetwist heeft gesteld dat partijen in

het begin van de zwangerschap zijn overeengekomen dat het ongeboren kind de geslachtsnaam van de vrouw zal krijgen, zij de vordering, welke haar niet onrechtmatig of ongegrond voorkomt, zal toewijzen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 30-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:6933

Zaaknummer: C/05/311310 / KG ZA 16-528